

Toelichting bij het raadsbesluit 0637546587

Probleemstelling en kader

Inleiding

Inwoners, raad en college zijn het erover eens dat samenspraak voor iedereen helder moet zijn. Dit is één van de belangrijkste uitkomsten van de samenspraakprocedure over de actualisatie van het samenspraakbeleid en de besluitvorming in de raad op 31 januari 2018 en 23 september 2019.

Beoogd effect

De verwachtingen over de beïnvloedingsruimte en het samenspraakproces zijn helder bij de start, tijdens en na afloop van de samenspraak. De geactualiseerde Kadernota Samenspraak 2020 en de geactualiseerde Samenspraakverordening 2020 geven hier invulling aan zodat de inhoudelijke en bestuurlijke kaders helder zijn voor iedereen.

Voorstel/keuzemogelijkheden/risico's

1. De geactualiseerde Kadernota Samenspraak 2020 vast te stellen;
2. De Kadernota Samenspraak van oktober 2013 in te trekken;
3. De afdoening van moties vindt drie keer per jaar plaats. In dat kader stelt het college de raad voor de volgende moties als afgedaan te beschouwen:
 - motie 1909-02: gouden standaard
 - motie 1909-01: ruimte onderling overleg inwoners bij samenspraak
4. Het college stelt de raad voor om de volgende toezegging als afgedaan te beschouwen:
 - toezegging 176: experimenteren met de inzet van flitspeilingen
5. De Verordening inzake de wijze waarop ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding van gemeentelijk beleid worden betrokken (Samenspraakverordening) te wijzigen conform de was/wordt tabel van het raadsbesluit

Argumenten

1.1. De tekst van de huidige Kadernota Samenspraak uit oktober 2013 is inhoudelijk aangepast volgens de raadsbesluiten van januari 2018 en september 2019.

1.2. Korter en moderner

Bij het uitvoeren van de herziening bleek de tekst van de nota uit 2013 aan modernisering toe te zijn. De nota bevat veel academische onderbouwingen over het belang van samenspraak. Zeven jaar later is samenspraak onderdeel van de dagelijkse praktijk. Theoretische vergezichten lijken niet meer op hun plek. De opmerkingen uit de evaluaties en de moties van de gemeenteraad sturen aan op een meer praktische invulling van de samenspraak. Daarnaast wil de gemeente voldoen aan de eisen van direct duidelijk schrijven. Daarom is de tekst van de Kadernota Samenspraak 2020 korter en eenvoudiger dan de nota uit 2013.

3.1. Bij de besluitvorming in januari 2018 en september 2019 diende de raad een aantal moties in. Hieronder staat waar de inhoud van de moties is opgenomen.

3.2. In de Kadernota en in de Samenspraakverordening staat hoe en wanneer het college of de gemeenteraad de kaders voor de samenspraak vaststelt.

Bestaand kader: college stelt procesvoorstel vast en stuurt dit er informatie naar de raad

Gewijzigd kader of nieuw kaderstellend beleid: raad stelt procesvoorstel vast

(hoofdstuk 7, pagina 9 en 10) – motie 1907-69 betere samenspraak bouwen in de (binnen)stad

3.3. Samenspraak is altijd maatwerk.

Als de samenspraakbijeenkomst daar aanleiding toe geeft, kan de gemeente tijdens het lopende samenspraakproces besluiten om discussie en overleg tussen bewoners meer ruimte te geven, te faciliteren of te ondersteunen (hoofdstuk 7, pagina 10) - motie 1909-01: ruimte onderling overleg inwoners bij samenspraak

3.4. De kadernota en de samenspraakverordening is van toepassing op alle beleid en dus ook van toepassing op de projecten in de Binnenstad (hoofdstuk 2, pagina 5) - motie 1907-69
betere samenspraak bouwen in de (binnen)stad

3.5. In 2020 lanceert de gemeente een digitaal platform dat zoveel mogelijk aansluit bij de vrijwilligersondersteuning in Zoetermeer.

De gemeente ontsluit hiermee de kennis en middelen ter ondersteuning van maatschappelijke initiatieven en bevordert hiermee het wederzijds overleg tussen bewoners (hoofdstuk 1 pagina 4 en 5) - motie 1909-01: ruimte onderling overleg inwoners bij samenspraak

3.6 en 4.1. De Interne Samenspraakwijzer en de gouden standaard die gemeenteambtenaren gebruiken bij de organisatie van samenspraak bevat formats voor het schrijven van brieven en uitnodigingen, draaiboeken, checklists en voorbeelden voor het uitvoeren van een goede samenspraak en voorbeelden voor de inzet van innovatieve middelen (hoofdstuk 8 en hoofdstuk 9 pagina 11).

Zo borgt het college dat de bijeenkomsten en de communicatie aan de eisen voldoet en dat onder andere dat:

- inloopavonden altijd een plenair gedeelte hebben.
- een professionele onafhankelijk voorzitter bijeenkomsten begeleidt en zorgt voor een goed verloop van bijeenkomsten en de kwaliteit van de gesprekken die de gemeente, deelnemers en bewoners onderling met elkaar voeren
- samenspraaklocaties toegankelijk zijn voor iedereen
- het samenspraakniveau en onderwerp van de samenspraak in de uitnodiging staat
- dat het procesvoorstel samenspraak voorafgaand aan de samenspraak op de website staat zodat deelnemers dit kunnen lezen en downloaden
- dat deelnemers van samenspraakbijeenkomsten een digitaal verslag ontvangen en de gemeente deze verslagen publiceert op de website.

- motie 1907-69 betere samenspraak bouwen in de (binnen)stad

- toezegging 176: experimenteren met de inzet van flitspeilingen

- motie 1909-02: gouden standaard voor samenspraakbijeenkomsten

- motie 1909-01: ruimte onderling overleg inwoners bij samenspraak

3.7. De gemeente organiseert interne training en coaching voor personeel om de interne Samenspraakwijzer te gebruiken.

Het college houdt steekproefsgewijs interne evaluaties van samenspraakprocedures.

Hieraan nemen deel: de burgemeester (portefeuillehouder samenspraak), de inhoudelijke portefeuillehouder en betrokken medewerkers. Verbeteringen komen daarna in de interne Samenspraakwijzer (hoofdstuk 9, pagina 11) - motie 1909-02: gouden standaard voor samenspraakbijeenkomsten

6. De samenspraak uiterlijk over 4 jaar te evalueren

Nu en de komende jaren blijft samenspraak zich ontwikkelen door oa de komst van de omgevingswet. Daarom toetst het college steekproefsgewijs de samenspraak. Daarnaast stelt het college met 4 jaar de uiterlijke deadline voor het houden van een breder onderzoek.

Kantttekeningen

1.1. Startnotitie of Procesvoorstel

In januari 2018 besloot de raad het volgende:

Op te nemen dat procesvoorstellen samenspraak door het college worden vastgesteld (Raadsbesluit nr DOC-2017-0076190 geamendeerd (januari 2018) punt 1c

In september 2019 besloot de raad het volgende:

Het college altijd een startnotitie vaststelt die in ieder geval het niveau en proces van samenspraak en de beïnvloedbare ruimte (het Kader) bevat. Het college stuurt de startnotitie ter informatie naar de raad. (Raadsbesluit 0637401415 geamendeerd (september 2019) punt 3a)

a. Terminologie

In de toetsronde van de aanpassing van de Kadernota Samenspraak en de Samenspraakverordening ontstond verwarring over de Startnotitie en het Procesvoorstel Samenspraak. Voor de helderheid is daarom gekozen om in beide stukken alleen te spreken over een Procesvoorstel Samenspraak. Dit procesvoorstel bevat méér informatie dan de genoemde Startnotitie uit het besluit van september en is van toepassing op dezelfde situaties.

b. Wie stelt vast

Wie het Procesvoorstel Samenspraak vaststelt, volgt de bevoegdheden van de bestuursorganen:

Bestaand kader: college stelt procesvoorstel vast en stuurt dit er informatie naar de raad
Gewijzigd kader of nieuw kaderstellend beleid: raad stelt procesvoorstel vast

1. en 3. Samenspraak en de Omgevingswet

In het 2^e kwartaal van 2020 ontvangt de raad een voorstel voor de vormgeving van samenspraak bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. Er zijn eerst een aantal inhoudelijke keuzes die de gemeenteraad moet maken. Het voorstel voor de samenspraak volgt daar dan uit.

3. Verdaging afdoening motie

De resultaten van de evaluatie van het doorlopen samenspraaktraject Herontwikkeling Markt 10, worden in het 1^e kwartaal van 2020 verwacht. 'Motie1907-69 betere samenspraak bouwen in de (binnen)stad' kan derhalve nog niet volledig worden afgedaan en wordt verdaagd tot (juli 2020)."

Financiën

n.v.t.

Controleprotocol

n.v.t.

Samenspraak en Communicatie

Over de actualisatie van het samenspraakbeleid heeft samenspraak plaats gevonden. En het eindverslag van deze samenspraak is door de gemeenteraad vastgesteld in september 2019.

- *Raadsbesluit 0637401415 geamendeerd (september 2019): besluitpunt 5: het eindverslag van de samenspraakprocedure actualisatie samenspraakbeleid vast te stellen*

Duurzaamheid

n.v.t.

Toegankelijkheid en bruikbaarheid voor gehandicapten

In de gouden standaard is opgenomen dat de communicatie en de samenspraaklocaties toegankelijk moeten zijn voor iedereen.

Rapportage en evaluatie

n.v.t.

Planning

Inwerkingtreding

Beleidsvoornemens waarvoor ten tijde van de inwerkingtreding van de gewijzigde verordening reeds een samenspraakprocedure was opgestart worden afgehandeld met toepassing van de ongewijzigde Samenspraakverordening.

Omgevingswet 2^e kwartaal 2020

In het 2^e kwartaal van 2020 ontvangt de raad een voorstel voor de vormgeving van samenspraak bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. Er zijn eerst een aantal inhoudelijke keuzes die de gemeenteraad moet maken. Het voorstel voor de samenspraak volgt daar dan uit.